

32003L0033

20.6.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 152/16

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/33/EK

(2003. gada 26. maijs)

par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 47. panta 2. punktu, 55. un 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

apspriedušies ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti par tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību savstarpēji atšķiras. Šāda reklāma un sponsordarbība dažos gadījumos sniedzas pāri dalībvalstu robežām vai skar starptautiska mēroga pasākumus, un uz šādām darbībām attiecas Līguma 49. pants. Atšķirības starp atsevišķu valstu tiesību aktiem var radīt papildu šķēršļus tādu izstrādājumu vai pakalpojumu brīvai aprītei starp dalībvalstīm, kuri noder šādas reklāmas vai sponsordarbības atbalstam. Kas attiecas uz reklāmu presē, daži šķēršļi jau ir sastopami. Kas attiecas uz sponsordarbību, konkurences apstākļu traucējumi var pieaugt un tas jau ir vērojams saistībā ar dažu vērienīgu sporta un kultūras pasākumu rīkošanu.

(2) Minētie šķēršļi ir jālikvidē un šim nolūkam dažos gadījumos jātuvinā normatīvie akti, kas attiecas uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību. Jo īpaši ir jānosaka pieļaujamie tabakas reklāmas apmēri dažām izdevumu kategorijām.

(3) Līguma 95. panta 3. punkts paredz, ka savos iekšējā tirgus izveides un darbības priekšlikumos, kas skar veselību, Komisijai jāpamatojas uz augstu aizsardzības līmeni. Arī Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar savām

pilnvarām mēģina sasniegt minēto mērķi. Dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanas mērķis ir aizsargāt sabiedrības veselību, reglamentējot tabakas — atkarību izraisoša ražojuma — pārdošanas veicināšanu, kura dēļ Kopienā ik gadu mirst vairāk nekā pusmiljons cilvēku, tādējādi izvairoties no stāvokļa, ka pārdošanas veicināšanas dēļ gados jauni cilvēki sāk pārāgri smēķēt un kļūst atkarīgi.

(4) Dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas aizliedz vai reglamentē tabakas reklāmu tādos preses izdevumos kā laikraksti, žurnāli un citi periodiskie izdevumi, rada ievērojamus draudus šādu izstrādājumu brīvai aprītei iekšējā tirgū. Lai nodrošinātu visu šo plašsaziņas līdzekļu brīvu apgrozību iekšējā tirgū, tabakas reklāma tajos jāierobežo, atļaujot to tādos žurnālos un periodiskajos izdevumos, kas nav paredzēti plašai sabiedrībai, piemēram, preses izdevumos, kuri paredzēti vienīgi tabakas tirdzniecības profesionāļiem, kā arī trešās valstīs drukātajos un izdotajos preses izdevumos, kas pamatā nav paredzēti Kopienas tirgum.

(5) Dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas attiecas uz dažiem sponsordarbības veidiem par labu tabakas izstrādājumiem, kam ir pārrobežu ietekme, izraisa šādas darbības ievērojamu konkurences apstākļu traucējumu risku iekšējā tirgū. Lai likvidētu šādus traucējumus, jāaizliedz sponsordarbība tikai saistībā ar tādām darbībām vai pasākumiem ar pārrobežu ietekmi, kas citādi var kļūt par līdzekļiem, ar kuriem apietu tiesās reklāmas ierobežojumus, tostarp nereglamentējot sponsordarbību vienīgi valstī.

(6) Informācijas sabiedrības pakalpojumu izmantošana ir tabakas izstrādājumu reklāmas līdzeklis, kas attīstās, pieaugot sabiedrības patēriņam un minēto pakalpojumu pieejamībai. Minētie pakalpojumi, kā arī radioapraide, ko var pārraidīt *via* informācijas sabiedrības pakalpojumiem, ir īpaši pievilcīgi un pieejami gados jauniem patērētājiem. Tabakas reklāmai abos šādos plašsaziņas līdzekļos pēc būtības ir pārrobežu iezīme, un tā jāreglamentē Kopienā.

(7) Vairākās dalībvalstīs ir ierobežojumi tabakas izstrādājumu bezmaksas izplatīšanai, ņemot vērā atkarības izraisīšanas augstu iespējamību. Bezmaksas izplatīšana notiek sakarā ar tādu pasākumu sponsorēšanu, kuriem ir pārrobežu ietekme, un tādēļ tā jāaizliedz.

⁽¹⁾ OV C 270 E, 25.9.2001., 97. lpp.

⁽²⁾ OV C 36, 8.2.2002., 104. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 20. novembra atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2003. gada 27. marta lēmums.

- (8) Tabakas izstrādājumu reklāmai un ar to saistītai sponsor-
darbībai starptautiski piemērojamie standarti ir apspriesti,
izstrādājot projektu Pasaules Veselības organizācijas
Pamatkonvencijai par tabakas patēriņa ierobežošanu.
Minētās sarunas paredzētas, lai izstrādātu saistošus starp-
tautiskus normatīvus, ar ko papildinātu šīs direktīvas notei-
kumus.
- (9) Komisijai jā sagatavo ziņojums par šīs direktīvas īstenoša-
nu. Attiecīgajās Kopienas programmās jāparedz noteiku-
mi, lai pārraudzītu šīs direktīvas ietekmi uz sabiedrības
veselību.
- (10) Dalībvalstīm saskaņā ar pieņemtajiem tiesību aktiem jāveic
pienācīgi un efektīvi pasākumi, lai nodrošinātu šajā direk-
tīvā paredzēto pasākumu izpildes uzraudzību, ko paredz
Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei
par sankciju nozīmi, īstenojot Kopienas iekšējā tirgus tie-
sību aktus, un Padomes 1995. gada 29. jūnija Rezolūciju
par Kopienas tiesību aktu efektīvu un vienveidīgu piemēro-
šanu un par sankcijām, kas piemērojamas sakarā ar Kopie-
nas tiesību aktu pārkāpumiem attiecībā uz iekšējo tirgu ⁽¹⁾.
Šajos noteikumos jāparedz arī tādu personu vai organi-
zāciju iesaistīšanās, kam ir likumīgas intereses pārtraukt
darbības, kuras ir pretrunā ar šīs direktīvas prasībām.
- (11) Sankcijas, ko paredz šī direktīva, nedrīkst skart sankcijas
vai aizsardzības līdzekļus, kas noteikti valstu tiesību aktos.
- (12) Šī direktīva reglamentē tabakas izstrādājumu reklāmu
plašsaziņas līdzekļos, izņemot televīziju, proti, presē un
citos drukātajos izdevumos, radio apraidē un informācijas
sabiedrības pakalpojumos. Tā reglamentē arī sponsorēša-
nu, ko tabakas nozares uzņēmumi sniedz radioraidīju-
miem, citiem pasākumiem vai darbībām, kas skar vai nori-
sinās vairākās dalībvalstīs, vai kuriem citādā veidā ir
pārrobežu ietekme, arī tabakas izstrādājumu izplatīšanu
bez maksas vai ar atlaidēm. Šī direktīva neattiecas uz citiem
reklāmas veidiem, piemēram, uz netiešo reklāmu, kā arī uz
pasākumu vai darbību sponsorēšanu, kam nav pārrobežu
ietekmes. Ievērojot Līgumu, dalībvalstis patur tiesības
reglamentēt minētos jautājumus, ja tās uzskata, ka tas
nepieciešams cilvēku veselības aizsardzībai.
- (13) Uz cilvēkiem paredzēto ārstniecības līdzekļu reklāmu attie-
cas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK
(2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attie-
cas uz cilvēkiem paredzētiem zālēm ⁽²⁾. Šī direktīva neat-
tiecas uz reklāmu saistībā ar izstrādājumiem, kas paredzēti
lietošanai nolūkā pārvarēt atkarību no tabakas.
- (14) Šī direktīva nedrīkst skart Padomes Direktīvu 89/552/EEK
(1989. gada 3. oktobris) par dažu tādu televīzijas raidījumu
veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas
ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos
aktos ⁽³⁾, kas aizliedz jebkādā veidā reklamēt cigaretes un
citus tabakas izstrādājumus televīzijā. Direktīva
89/552/EEK paredz, ka televīzijas raidījumus nedrīkst
sponsorēt uzņēmumi, kuru galvenā darbības joma ir ciga-
rešu un citu tabakas izstrādājumu ražošana vai pārdošana,
kā arī tādu pakalpojumu sniegšana, kuru reklāma aizliegta
ar minēto direktīvu. Direktīva 89/552/EEK aizliedz arī
tabakas izstrādājumu pārdošanu televeikalos.
- (15) Reklāmas starptautiskais statuss atzīts Padomes Direktīvā
84/450/EEK (1984. gada 10. septembris) par dalībvalstu
normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz
maldinošu reklāmu ⁽⁴⁾. Eiropas Parlamenta un Padomes
Direktīvā 2001/37/EK (2001. gada 5. jūnijs) par dalīb-
valstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attie-
cībā uz tabakas izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un
pārdošanu ⁽⁵⁾, ir ietverti noteikumi par maldinošu norāžu
izmantošanu tādu tabakas izstrādājumu marķējumā, kuru
pārrobežu ietekme jau ir atzīta.
- (16) Eiropas Kopienas Tiesa, izskatot lietu C — 376/98, Vācijas
Federatīvā Republika pret Eiropas Parlamentu un Eiropas
Savienības Padomi ⁽⁶⁾, atzinusi par neesošu Eiropas Parla-
menta un Padomes Direktīvu 98/43/EK (1998. gada
6. jūlijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu
tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un
ar to saistīto sponsordarbību ⁽⁷⁾. Tādēļ atsauces uz Direk-
tīvu 98/43/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

⁽¹⁾ OV C 188, 22.7.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.

⁽³⁾ OV L 298, 17.10.1989., 23. lpp. Direktīva grozīta ar Eiropas
Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/36/EK (OV L 202, 30.7.1997.,
60. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 250, 19.9.1984., 17. lpp. Direktīva grozīta ar Eiropas Parla-
menta un Padomes Direktīvu 97/55/EK (OV L 290, 23.10.1997.,
18. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 194, 18.7.2001., 26. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 213, 30.7.1998., 9. lpp.

⁽⁷⁾ [2000] ECR I-8419.

(17) Saskaņā ar proporcionalitātes principu, lai sasniegtu iekšējā tirgus pienācīgas darbības pamatmērķi, par nepieciešamu un lietderīgu atzīts izstrādāt normatīvus tabakas izstrādājumu reklāmai un ar to saistītai sponsordarbībai. Šī direktīva aprobežojas ar to, kas nepieciešams, lai sasniegtu saskaņā ar Līguma 5. panta trešo daļu izvirzītos mērķus.

(18) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir cita starpā atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Šī direktīva cita starpā mēģina nodrošināt pamattiesības uz izpausmes brīvību,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un to pārdošanas veicināšanu:

- a) presē un citos drukātajos izdevumos;
- b) radio apraidē;
- c) sniedzot informācijas sabiedrības pakalpojumus; un
- d) veicot sponsordarbību saistībā ar tabakas izstrādājumiem, tostarp izplatot tos bez maksas.

2. Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt attiecīgo plašsaziņas līdzekļu un ar tiem saistīto pakalpojumu brīvu apriti, kā arī likvidēt šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro turpmāk norādītās definīcijas:

- a) "tabakas izstrādājumi" ir jebkuri izstrādājumi, kas domāti smēķēšanai, šņaukšanai, zēlēšanai vai košļāšanai un pilnībā vai daļēji izgatavoti no tabakas;
- b) "reklāma" ir jebkāda veida komerciāls paziņojums, kas veikts ar mērķi tieši vai netieši veicināt tabakas izstrādājuma pārdošanu;
- c) "sponsordarbība" ir jebkāda veida kolektīvs vai personisks atbalsts kādam pasākumam, darbībai vai individuam ar mērķi tieši vai netieši veicināt tabakas izstrādājuma pārdošanu;

- d) "informācijas sabiedrības pakalpojumi" ir pakalpojumi 1. panta 2. punkta nozīmē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā ⁽¹⁾.

3. pants

Reklāma drukātajos plašsaziņas līdzekļos un informācijas sabiedrības pakalpojumos

1. Reklāma presē un citos drukātajos izdevumos atļauta tikai izdevumos, kas paredzēti vienīgi tabakas tirdzniecības profesionāļiem, kā arī trešās valstīs drukātos un izdotos izdevumos, ja šie izdevumi nav galvenokārt paredzēti Kopienas tirgum.

Pārējā reklāma presē un citos drukātajos izdevumos ir aizliegta.

2. Reklāmu, kas aizliegta presē un citos drukātajos izdevumos, nedrīkst izmantot informācijas sabiedrības pakalpojumos.

4. pants

Radioreklāma un sponsordarbība

1. Jebkāda veida tabakas izstrādājumu radioreklāma ir aizliegta.

2. Radioraidījumus nedrīkst sponsorēt uzņēmumi, kuru galvenā darbības joma ir tabakas izstrādājumu ražošana un pārdošana.

5. pants

Pasākumu sponsorēšana

1. Aizliegts sponsorēt pasākumus vai darbības, kas skar vai norisinās vairākās dalībvalstīs, vai kam citādā veidā ir pārrobežu ietekme.

2. Aizliegts bez maksas izplatīt tabakas izstrādājumus sakarā ar 1. punktā minēto pasākumu sponsorēšanu ar nolūku tieši vai netieši veicināt šo izstrādājumu pārdošanu.

6. pants

Ziņojums

Komisija līdz 2008. gada 20. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu. Minētajam ziņojumam pievieno priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem, kurus Komisija uzskata par vajadzīgiem.

⁽¹⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp. Direktīva grozīta ar Direktīvu 98/48/EK (OV L 217, 5.8.1998., 18. lpp.).

7. pants

Sankcijas un izpilde

Dalībvalstis paredz sankcijas, kas piemērojamas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo sankciju izpildi. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis ne vēlāk kā 10. pantā noteiktajā datumā paziņo par šiem noteikumiem Komisijai un nekavējoties paziņo tai par visiem to turpmākiem grozījumiem.

Minētajos noteikumos iekļauj normas, kas nodrošina, ka personas vai organizācijas, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem var pamatot savas likumīgās intereses aizliegt reklāmu, sponsordarbību vai citas lietas, kas ir pretrunā šai direktīvai, var uzsākt tiesvedību pret šādu reklāmu un sponsordarbību vai pievērst šādai reklāmai un sponsordarbībai tādas pārvaldes institūcijas uzmanību, kura kompetenta lemt par sūdzībām vai attiecīgā veidā ierosināt tiesvedību.

8. pants

Brīva produktu un pakalpojumu aprīte

Dalībvalstis nedrīkst aizliegt vai ierobežot tādu produktu vai pakalpojumu brīvu apriti, kas atbilst šīs direktīvas prasībām.

9. pants

Atsauces uz Direktīvu 98/43/EK

Atsauces uz Direktīvu 98/43/EK, kas paziņota par neesošu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

10. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2005. gada 31. jūlijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīm pieņemot šos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno oficiālajai publikācijai.

2. Dalībvalstis nosaka, kādā veidā izdarāmas šādas atsauces.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā 20. dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

12. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 26. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. DRYG